

L'ILLA DEL TRESOR

transeduca✓

www.transeduca.com

OBJECTIUS GENERALS

- Apropar els alumnes a l'art del teatre.
- Afavorir el desenvolupament de la imaginació i la curiositat per part de l'alumnat.
- Reforçar les activitats culturals i potenciar-les davant l'alumnat.
- Treballar la competència comunicativa lingüística dels alumnes.
- Desenvolupar capacitats descriptives, interpretatives i argumentatives en l'alumnat.
- Utilitzar estratègies que afavoreixin el procés de comprensió lectora.

OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'OBRA

- Potenciar la capacitat imaginativa i creativa de l'alumnat en relació a les novel·les d'aventures.
- Conèixer la literatura clàssica juvenil.
- Potenciar l'esperit de superació enfront els reptes personals.
- Conèixer les parts d'un vaixell i els elements vinculats amb la navegació.
- Confeccionar un mapa elemental, llegir-lo i orientar-s'hi.

NOTA PER ALS PROFESSORS I PROFESSORES

Aquesta guia està destinada als alumnes de cicle mitjà de primària i pretén ajudar l'alumnat a assimilar els continguts de l'espectacle *L'illa del tresor*. Hem intentat que tots els exercicis siguin versàtils a fi i efecte que puguin ser adaptats a la seqüència didàctica. Les fitxes tenen exercicis per a abans i després de la representació, i les activitats possibiliten diferents temporitzacions. La guia és una proposta d'activitats diverses on es treballen aspectes com el raonament, la recerca d'informació, la comprensió lectora, etc. Seguidament adjuntem un glossari on podeu trobar la classificació de les activitats:

EXERCICIS DE REFLEXIÓ**EXERCICIS DE RECERCA D'INFORMACIÓ****EXERCICIS DE COMPRENSIÓ LECTORA****EXERCICIS DE COMPRENSIÓ ESCRITA I VERBAL****EXERCICIS DE COMPRENSIÓ CONCEPTUAL****EXERCICIS DE RELACIÓ****EXERCICIS D'ANÀLISI I DESCRIPCIÓ****EXERCICIS D'OBSERVACIÓ****EXERCICIS D'ORIENTACIÓ ESPACIAL****EXERCICIS DE RESOLUCIÓ DE PROBLEMES MATEMÀTICS**

ABANS DE L'ESPECTACLE

1. INTRODUCCIÓ

Aquesta novel·la d'aventures és una de les obres més conegudes de Robert Louis Stevenson, escriptor escocès d'històries fantàstiques com *L'estrany cas del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*.

L'illa del tresor explica les experiències i perícies d'un grup d'aventurers que inicien la recerca d'un tresor enterrat en una illa. Aquesta novel·la es va publicar l'any 1883. És una obra que ens endinsa en una expedició a terres llunyanes i desconegudes, en un context de perills, pirates, baralles...

1.1.- Què en penses, de les aventures de pirates? Com t'imagines que vivien, en aquella època?

1.2.- Si fossis un pirata, què t'enduries a l'illa del tresor?

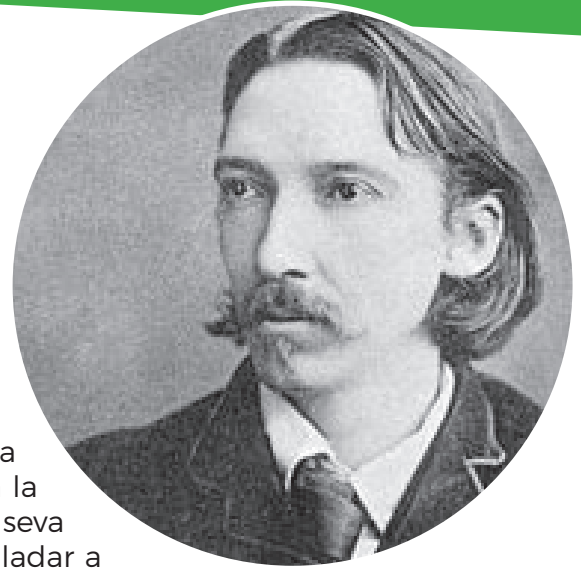
1.3.- Dibuixa com t'imagines l'illa del tresor de la nostra aventura. T'atreveixes a amagar-hi un tresor? Després pots demanar a un amic que el busqui!

2. AUTOR

Robert Louis Stevenson va néixer a Edimburg, capital d'Escòcia, el 1850. Va ingressar a la universitat d'Edimburg com a estudiant d'enginyeria nàutica, però no va arribar a exercir mai. També es va iniciar en l'estudi de les lleis, però es va adonar que el que més li agradava era llegir i escriure sobre el món que imaginava.

Els seus problemes de salut el van fer viatjar per tot el món, ja que havia de buscar climes més benignes, fet que marcaria la seva literatura. En una de les estades a França va conèixer la seva esposa, Fanny Vandergrif Osbourne. El matrimoni es va traslladar a Edimburg, després a Davos, Suïssa, i finalment es va instal·lar en una finca al balneari de Bournemouth. Tres anys més tard van partir cap a Nova York. La ruta va acabar el 1890, a Àpia (Samoa), on va viure fins al desembre de 1894, data de la seva mort, a l'edat de 43 anys. Entre les seves nombroses novel·les cal destacar *L'illa del tresor* (1883), *El Dr. Jekyll i Mr. Hyde* (1886), *La fletxa negra* (1888) i *El senyor de Ballantrae* (1889).

2.1.- Busca informació i imatges sobre les obres més importants de Robert Louis Stevenson.

L'estrany cas del Dr. Jekyll i Mr. Hyde _____

La fletxa negra

El senyor de Ballantrae

2.2.- Digues si aquestes afirmacions sobre l'autor són veritables o falses.

V	F	
☐	☐	1. Robert Louis Stevenson va néixer a Londres.
☐	☐	2. Va estudiar enginyeria nàutica, però no va arribar a exercir mai.
☐	☐	3. A Robert Louis Stevenson no li agradava viatjar.
☐	☐	4. Va escriure <i>L'illa del tresor</i> l'any 1998.
☐	☐	5. Va patir problemes de salut.

2.3.- Busca informació sobre tres pirates que hagin estat importants al llarg de la història. Explica qui eren i per què se'ls coneixia.

3.- EL COL·LOQUI AMB ELS ACTORS

En acabar l'espectacle tindràs l'oportunitat de preguntar als actors tots els dubtes que tinguis sobre l'argument de l'obra, el muntatge teatral, la preparació de l'obra o sobre el món del teatre.

3.1.- Pensa en tres preguntes que t'agradaria fer als actors de l'obra sobre la història.

3.2.- Creus que és emocionant fer d'actor o d'actriu? Penses que és molt difícil preparar l'espectacle? I aprendre tot el text? Ho preguntem als actors?

DESPRÉS DE L'OBRA

4.- L'OBRA

4.1.- Qui és, al principi, el capità de la Hispaniola?

4.2.- Qui és el personatge principal i el principal narrador de l'obra? Explica les característiques d'aquest personatge.

4.3.- On troba en Jim el mapa del tresor?

4.4.- El capità Smollet no es troba del tot a gust quan ha d'emprendre el viatge. Per què?

4.5.- Com acaba l'aventura per al nostre protagonista i els seus amics? T'esperaves un altre final?

4.6.- Relaciona les característiques dels personatges de manera correcta.

• Jim Hawkins	• És molt valent i xafarder.
• Ben Gunn	• És mentider.
• John Silver	• Ajuda Jim a lliurar-se dels pirates.
• Capità del vaixell	• És un home sincer.
• Dr. Liversey	• Sap imitar la veu d'en Flint.

5.- L'ESCENOGRAFIA I EL VESTUARI

5.1.- T'ha agradat el vestuari dels actors? Com t'imaginaves que seria abans de veure l'obra? Dibuixa una proposta de vestuari d'un dels personatges.

5.2.- L'obra està ambientada dins d'un vaixell, quins elements de l'escenografia t'han agradat més? N'hauries afegit algun més?

5.3.- Pinta aquest pirata com més t'agradi:

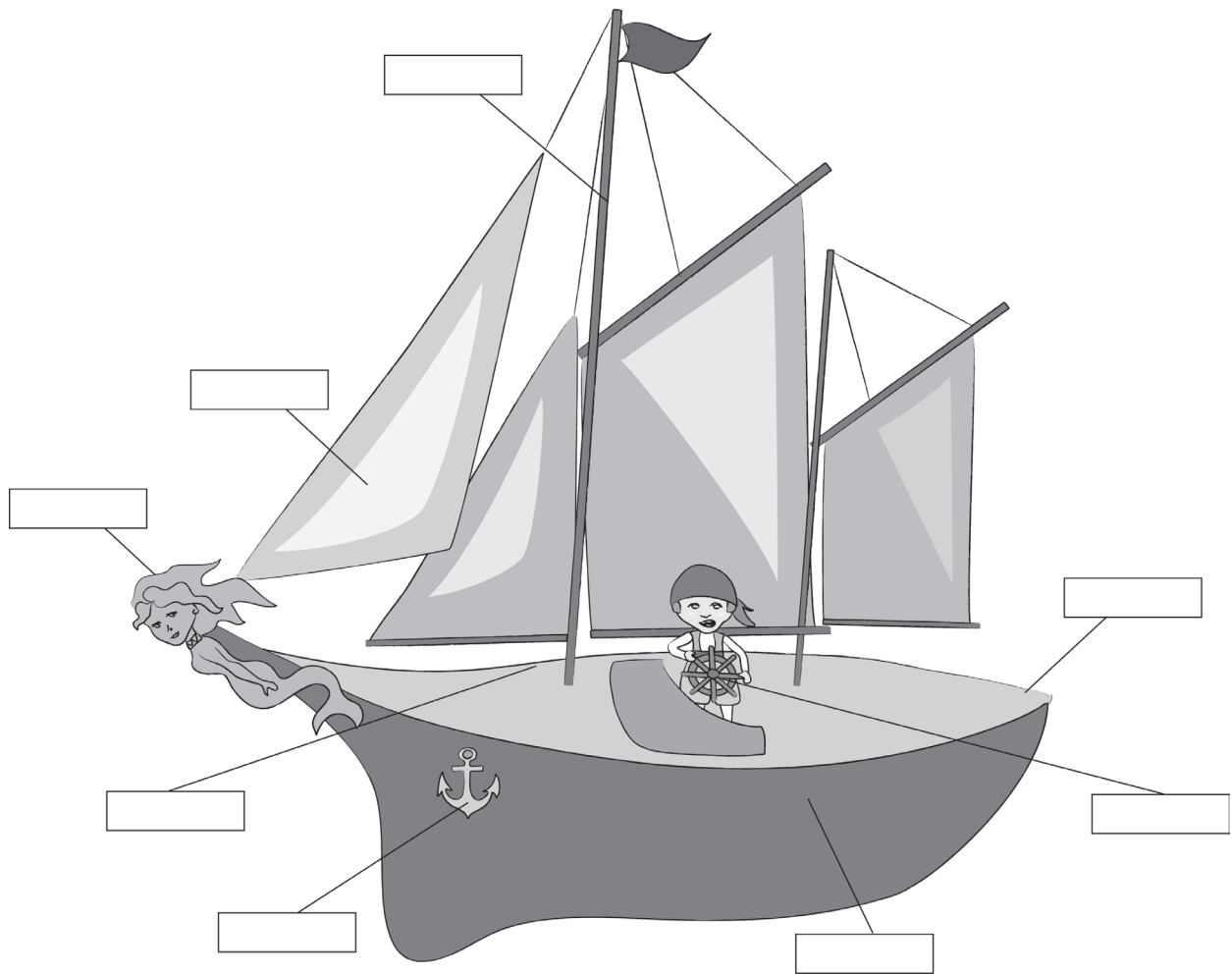

6.- ACTIVITATS

6.1.- Relaciona les parts del vaixell amb la definició corresponent.

· Vela	· Aparell de ferro que, lligat a l'extrem d'un cable o cadena, es fa baixar fins a tocar el fons de l'aigua, on es clava i impedeix que la nau sigui emportada pel vent o pels corrents.
· Timó	· Part davantera d'un vaixell
· Estribord	· Part posterior del vaixell, on es troben el timó i les eines de navegació.
· Pal	· Cadascun dels elements de tela que serveixen per a rebre la impulsió del vent i propulsar l'embarcació.
· Popa	· Element vertical on es ferma la vela.
· Àncora	· Costat esquerre d'una nau mirant cap a proa (cap endavant).
· Proa	· Dispositiu utilitzat per maniobrar embarcacions.
· Babord	· Costat dret d'una nau mirant cap a proa (cap endavant).

6.2.- Ara, escribiu els noms corresponents a les parts del vaixell en aquesta imatge:

6.3.- Encercla les peces de roba o accessoris que duu un pirata:

CAMISA	CORBATA	BOTES
MOCADOR	PARAIGÜES	ARMILLA DE CUIR
PEDAÇ	GAVARDINA	PLOMES

6.4.- La paraula pirata és molt semblant en diferents llengües:

Castella	Català	Euskera	Gallec	Anglès	Francès
Pirata	Pirata	Pirata	Pirata	Pirate	Pirate

Busca la paraula al diccionari i elabora'n tu mateix una definició:

6.5.- Aquí tens un fragment de la novel·la, omple'n els espais buits amb les paraules corresponents.**MARINERS - VAIXELLS - ALEGRIA - MAR - ARANYA - CORDES**

(...) Vam emprendre el camí cap allà i, amb gran,
 vaig poder observar els molls i la gran quantitat de de tota mida,
 arboradures i nacionalitats. En un d'ells els cantaven mentre
 treballaven; en un altre, els homes estaven enfilats dalt d'unes
 que no semblaven més gruixudes que el fil d'una
 Encara que tota la vida havia viscut al costat del,
 semblava com si no l'hagués vist mai. (...).¹

¹ STEVENSON, Robert L. L'illa del tresor. Barcelona: Barcanova, 2006.
 (Antaviana Nova Clàssics).

6.6.- El protagonista de l'obra busca un tresor. Com ho fa per trobar-lo? Elabora un mapa de la teva escola, indica on es troba la teva classe.

6.7.- Busca aquestes paraules a la sopa de lletres següent:

PIRATA - BOTA - ILLA - MARINER
TRESOR - LLORO - VAIXELL - POSADA - ROM - PROA

L	L	O	R	O	P	T	V	A	E	X
P	F	T	Y	I	E	P	R	O	A	I
O	I	L	B	F	T	S	I	B	K	L
S	V	T	O	G	E	I	O	A	A	L
A	B	L	T	R	E	S	O	R	T	A
D	E	A	A	H	V	N	U	T	D	V
A	V	A	I	X	E	L	L	B	R	O
E	R	O	P	I	N	M	S	C	O	A
V	P	I	R	A	T	A	S	E	M	I
C	M	A	R	I	N	E	R	E	M	O

6.8.- Dibuixa una illa amb els següents elements:

- **Duna:** acumulació de sorra sobre la qual el vent ha actuat produint una forma suau i uniforme.
- **Cim:** part més alta d'un turó o muntanya.
- **Turó:** muntanya de dimensions moderades.
- **Penya-segat:** accident geogràfic que consisteix en un espatat rocós de fort pendent o vertical abrupta en la línia de contacte entre terra i mar.
- **Cova:** cavitat natural del terreny, apta per servir d'amagatall a animals i a éssers humans, i que pot ser condicionada com a habitatge.

6.9.- En Jim ha de recórrer 946 km per poder arribar a l'illa; fins el moment ha recorregut 487 km . Quants km li queden per arribar al seu destí?

6.10.- Busca les 7 diferències entre aquests dos textos².

Text 1:

L'aspecte de l'illa, quan vaig pujar a coberta l'endemà al matí, havia canviat completament. Ara la brisa ja havia cessat del tot, però durant la nit havíem avançat un bon tros i estàvem aturats una mitja milla al sud-est de la part inferior de la costa oriental. Un bosc grisós cobria bona part de la superfície.(...)

La Hispaniola no parava de gronxar-se, i els embornals s'enfonsaven en la maror de l'oceà. Les botavares tensaven les politges, el timó anava d'un cantó a l'altre i tot el vaixell cruixia, grinyolava i es movia com els telers d'una fàbrica. Em vaig haver d'aferrar a l'estai de popa, i el món girava vertiginosament davant dels meus ulls; perquè, si bé jo era bastant bon mariner quan navegàvem, això d'estar aturats i d'anar rodolant com una ampolla no vaig arribar mai a aguantar-ho sense marejar-me, sobretot al matí, amb l'estómac buit.

Fos per això o bé per l'aspecte de l'illa, amb aquells boscos grisencs i melancòlics i amb aquelles punxes de pedra tan feréstegues, i el rompent de les onades que podíem veure i sentir escumejant i retrunyint sobre l'escarpada costa, el cas és que, tot i que feia un sol càlid i radiant i els ocells de la costa pescaven i xisclaven al voltant nostre, i qualsevol hauria desitjat desembarcar després de tant de temps a alta mar, a mi em va caure l'ànima als peus, com se sol dir; i, només amb aquell primer cop d'ull, el simple nom de l'illa del tresor ja em resultava odiós.

² STEVENSON, Robert L. *L'illa del tresor*. Barcelona: Barcanova, 2006. (Antaviana Nova Clàssics).

Text 2:

L'aspecte de l'illa, quan vaig baixar a coberta l'endemà al matí, havia canviat completament. Ara la brisa ja havia cessat del tot, però durant la nit havíem avançat un bon tros i estàvem aturats una mitja milla al sud-est de la part inferior de la costa oriental. Un bosc verdós cobria bona part de la superfície.(...)

La Hispaniola no parava de gronxar-se, i els embornals s'enfonsaven en la maror de l'oceà. Les botavares tensaven les politges, el timó anava d'un cantó a l'altre i tota l'illa cruixia, grinyolava i es movia com els telers d'una fàbrica. Em vaig haver d'aferrar a l'estai de proa, i el món girava vertiginosament davant dels meus ulls; perquè, si bé jo era bastant bon mariner quan navegàvem, això d'estar aturats i d'anar rodolant com una ampolla no vaig arribar mai a aguantar-ho sense marejar-me, sobretot al matí, amb l'estómac ple.

Fos per això o bé per l'aspecte de l'illa, amb aquells boscos grisencs i melancòlics i amb aquelles punxes de pedra tan feréstegues, i el rompent de les onades que podíem veure i sentir escumejant i retrunyint sobre l'escarpada costa, el cas és que, tot i que feia un sol càlid i radiant i els pescadors de la costa pescaven i xisclaven al voltant nostre, i qualsevol hauria desitjat desembarcar després de tant de temps a alta mar, a mi em va caure l'ànima als peus, com se sol dir; i, només amb aquell primer cop d'ull, el simple nom de l'illa del tresor ja em resultava fantàstic.

SOLUCIONS

2.2.- Digues si aquestes afirmacions sobre l'autor són veritables o falses.

1. Robert Louis Stevenson va néixer a Londres. F
2. Va estudiar enginyeria nàutica, però no va arribar a exercir mai. V
3. A Robert Louis Stevenson no li agradava viatjar. F
4. Va escriure *L'illa del tresor* l'any 1998. F
5. Va patir problemes de salut. V

4.6.- Relaciona les característiques dels personatges de manera correcta.

- És molt valent i xafarder. Jim Hawkins
- És mentider. John Silver
- Ajuda Jim a lliurar-se dels pirates. Dr. Liversey
- És un home sincer. El capità del vaixell
- Sap imitar la veu d'en Flint. Ben Gunn

6.1.- Relaciona les parts del vaixell amb la definició corresponent.

- Àncora: aparell de ferro que, lligat a l'extrem d'un cable o cadena, es fa baixar fins a tocar el fons de l'aigua, on es clava i impedeix que la nau sigui emportada pel vent o pels corrents.
- Proa: Part davantera d'un vaixell.
- Popa: Part posterior del vaixell, on es troben el timó i les eines de navegació.
- Vela: Cadascun dels elements de tela que serveixen per a rebre la impulsió del vent i propulsar l'embarcació.
- Pal: Element vertical on es ferma la vela.
- Babord: Costat esquerre d'una nau mirant cap a proa (cap endavant).
- Timó: Dispositiu utilitzat per maniobrar embarcacions.
- Estribord: Costat dret d'una nau mirant cap a proa (cap endavant).

6.5.- Aquí tens un fragment de la novel·la, omple'n els espais buits amb les paraules corresponents.

(...) vam emprendre el camí cap allà i, amb gran ALEGRIA, vaig poder observar els molls i la gran quantitat de VAIXELLS de tota mida, arboradures i nacionalitats. En un d'ells els MARINERS cantaven mentre treballaven; en un altre, els homes estaven enfilats dalt d'unes CORDES que no semblaven més gruixudes que el fil d'una ARANYA. Encara que tota la vida havia viscut al costat del MAR, semblava com si no l'hagués vist mai. (...).

.7.- Busca aquestes paraules a la sopa de lletres següent:

L	L	O	R	O	P	T	V	A	E	X
P	F	T	Y	I	E	P	R	O	A	I
O	I	L	B	F	T	S	I	B	K	L
S	V	T	O	G	E	I	O	A	A	L
A	B	L	T	R	E	S	O	R	T	A
D	E	A	A	H	V	N	U	T	D	V
A	V	A	I	X	E	L	L	B	R	O
E	R	O	P	I	N	M	S	C	O	A
V	P	I	R	A	T	A	S	E	M	I
C	M	A	R	I	N	E	R	E	M	O

6.9.- En Jim ha de recórrer 946 km per poder arribar a l'illa; ns el moment ha recorregut 487 km . Quants km li queden per arribar al seu destí?

$$946 - 487 = 459$$

6.10.- Busca les 7 diferències entre aquests dos textos.

- pujar / baixar
- grisós / verdós
- tot el vaixell / tota l'illa
- popa / proa
- buit / ple
- ocells / pescadors
- odiós / fantàstic

ESPAIS I WEBS D'INTERÈS

- Espais web dedicats a la figura de Robert Louis Stevenson. Hi trobareu la seva biografia, les seves obres, imatges i moltes altres curiositats dels seus llibres:

http://es.wikipedia.org/wiki/Robert_Louis_Stevenson

<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=2334>

<http://www.biografiasyvidas.com/biografia/s/stevenson.htm>

- Pàgina web sobre la pirateria i els vaixells pirates.

<http://www.mgar.net/var/mpiratas.htm>

<http://www.corsarios.net/>

- Pàgina web molt didàctica sobre la història de la pirateria i els pirates més famosos de la història.

http://bibliotecadigital.ilce.edu.mx/sites/colibri/cuentos/piratas/htm/sec_2.htm

- Pàgina web que parla sobre els còmics i les pel·lícules de pirates.

http://www.todoababor.es/articulos/peli_comic.htm

L'ILLA DEL TRESOR

Cicle Mitjà de Primària

www.transeduca.com

info@transeduca.com

934 740 002

transeduca